

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2005 m. birželio 22 d. Nr. ISAK-1180
Vilnius

Įgyvendindamas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2005–2007 metų strateginio veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 24 d. nutarimu Nr. 65 (Žin., 2005, Nr. [12-374](#)), priemonę „Įgyvendinti Visuotinio priešmokyklinio ugdymo priemonės“;

t v i r t i n u Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašą (pridedama).

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

REMIGIJUS MOTUZAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2005 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. ISAK-1180

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašas (toliau vadinama Tvarka) nustato priešmokyklinio ugdymo organizavimą bendrojo lavinimo, ikimokyklinio ugdymo, specialiosiose mokyklose, vykdančiose priešmokyklinio ugdymo programą (toliau vadinama Mokykla).

2. Priešmokyklinis ugdymas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (Žin., 1991, Nr. [23-593](#); 2003, Nr. [63-2853](#)), Bendrojo lavinimo, specialiojo ugdymo, profesinio mokymo mokyklų, pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai teikiančių įstaigų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo ir pertvarkymo kriterijų sąrašu, pavirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 746 (Žin., 2004, Nr. [95-3510](#)), Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo lavinimo, profesinę mokyklą bendrųjų kriterijų sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. ISAK-1019 (Žin., 2004, Nr. [103-3809](#)), Priešmokyklinio ugdymo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 1374, Priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1478 (Žin., 2003, Nr. [111-4970](#)), kitais teisės aktais ir šia Tvarka.

3. Tvarkoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. [23-593](#); 2003, Nr. [63-2853](#)) vartojamas sąvokas.

II. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

4. Priešmokyklinis ugdymas teikiamas vaikui, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 6 metai. Priešmokyklinis ugdymas gali būti teikiamas anksčiau tėvų prašymu ir jei tokį ugdymą rekomenduoja pedagoginių psichologinių tarnybų ir mokyklų psichologai (toliau vadinama – specialistai), teisės aktų nustatyta tvarka įvertinę vaiko brandą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą.

5. Priešmokyklinis ugdymas nėra teikiamas jaunesniam nei 5 metų vaikui ir vaikui, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai.

6. Priešmokyklinio ugdymo trukmė – vieneri metai.

7. Priešmokyklinis ugdymas gali būti teikiamas daugiau nei vienerius metus vaikui, kuriam tais kalendoriniais metais dar nesueina 7 metai, specialistams įvertinus vaiko

galimybes ugdytis pagal pradinio ugdymo programą vadovaujantis Asmens specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrų 2000 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 1221/527/83 (Žin., 2000, Nr. [85-2608](#)), ir rekomendavus šiuo atveju, kai nėra mokyklos, galinčios tenkinti specialiuosius ugdymosi poreikius. Ugdymasis priešmokyklinėje grupėje padės sumažinti specialiuosius ugdymosi poreikius.

8. Priešmokyklinis ugdymas teikiamas pagal Bendrąją priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programą (toliau vadinama – Programa), patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002 m. birželio 24 d. įsakymu Nr. 1147, (Žin., 2003, Nr. [5-214](#)).

9. Programos įgyvendinimo minimali trukmė – 640 valandos.

10. Programos įgyvendinimo laikotarpiu rekomenduojama organizuoti vaikų atostogas pagal bendrojo lavinimo mokykloms nustatytą mokinių atostogų laiką.

11. Tėvams (globėjams) pasirašius mokymo sutartį, vaikui priešmokyklinės grupės lankymas yra privalomas.

12. Vaikas, kuris priešmokyklinio ugdymo grupės nelankė daugiau kaip du trečdalius šios Tvarkos aprašo 9 punkte nurodyto laiko, yra laikomas nedalyvavusiu priešmokyklinio ugdymo programoje.

13. Programą įgyvendina priešmokyklinio ugdymo pedagogas. Steigėjui patvirtinus ilgesnį nei 36 val. per savaitę trukmės priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelį, grupėje steigiamas daugiau nei vienas priešmokyklinio ugdymo pedagogo etatas.

14. Priešmokyklinio ugdymo grupėje, kurioje ugdomi vaikas(-ai), negalintis(-ys) savarankiškai dalyvauti ugdyme, turintis(-ys) didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, kurie nustatyti vadovaujantis Specialiųjų poreikių asmenų sutrikimų ir jų laipsnių nustatymo ir specialiųjų poreikių asmenų priskyrimo specialiųjų ugdymosi poreikių grupei tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrų 2002 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. 1329/368/980 (Žin., 2002, Nr. [84-3672](#)), steigiamas mokytojo padėjėjo etatas. Kitais atvejais dėl priešmokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjo etato steigimo sprendimus priima steigėjas.

15. Specialiojoje priešmokyklinio ugdymo grupėje, kurioje ugdomi vaikai, turinys žymų ir labai žymų protinį atsilikimą, dirba specialusis pedagogas.

16. Specialiojoje priešmokyklinėje ugdymo grupėje, kurioje ugdomi vaikai, turintys kitų, nei nurodyta šios Tvarkos 15 punkte, specialiųjų ugdymosi poreikių, nustatytą vadovaujantis Specialiųjų poreikių asmenų sutrikimų ir jų laipsnių nustatymo ir specialiųjų poreikių asmenų priskyrimo specialiųjų ugdymosi poreikių grupei tvarka, dirba priešmokyklinio ugdymo pedagogas ir specialusis pedagogas.

17. Priešmokyklinio ugdymo grupėje ugdoma ne daugiau kaip 20 vaikų:

17.1. tautinių mažumų šeimų vaikų priešmokyklinio ugdymo grupėje, kuriose visi ar dalis vaikų nemoka lietuvių kalbos, bet ketina mokytis lietuviškose mokyklose – ne daugiau kaip 15 vaikų;

17.2. vienas sutrikusio, riboto intelekto, kurčias, neprigirdintis, aklas, silpnaregis, turintis judesio ir padėties, kompleksinių, emocijų, elgesio ir socialinės raidos ar žymių kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų mokinys, integruotai ugdomas priešmokyklinio ugdymo grupėje, prilyginamas 2-os grupės vaikams – atitinkamai mažinamas maksimalus vaikų skaičius grupėje;

17.3. specialiojoje priešmokyklinio ugdymo grupėje vaikų skaičius nustatomas vadovaujantis Bendrojo lavinimo, specialiojo ugdymo, profesinio mokymo mokyklų, pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai teikiančių įstaigų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo ir pertvarkymo kriterijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 746 (Žin. 2004, Nr. [95-3510](#)), 6.13 punktu.

18. Priešmokyklinio ugdymo grupės su pradinėmis klasėmis nejungiamos.

19. Priešmokyklinio ugdymo grupė gali būti jungiama su ikimokyklinio ugdymo grupe. Šiuo atveju vykdomos priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo programos.

III. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS

20. Apskritis viršininkas, savivaldybės taryba ar jų įgaliotos institucijos (toliau vadinama – Steigėjas) nustato ir tvirtina:

20.1. mokyklas, teikiančias priešmokyklinį ugdymą;

20.2. kasmet iki einamųjų mokslo metų pradžios priešmokyklinio ugdymo grupių pavaldžiose mokyklose skaičių;

20.3. priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelius.

21. Apskritis viršininko, savivaldybės administracijos direktoriaus pavedimu švietimo padalinys (toliau vadinama – Švietimo padalinys):

21.1. tiria/nustato vaikų priešmokyklinio ugdymo poreikį apskrityje, savivaldybėje;

21.2. steigėjui patvirtinus centralizuotą vaikų priėmimo į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupės tvarką, priima ir registruoja tėvų (globėjų) prašymus;

21.3. rengia steigėjo sprendimo projektą dėl priešmokyklinio ugdymo modelių pavaldžiose mokyklose tvirtinimo;

21.4. informuoja apskrities, savivaldybės teritorijoje gyvenančius asmenis ir mokyklas apie patvirtintus priešmokyklinio ugdymo modelius;

22. Mokykla:

22.1. pagal steigėjo nustatytus terminus priima ir registruoja tėvų (globėjų) prašymus ir teikia švietimo padaliniui informaciją apie vaikų priešmokyklinio ugdymo poreikį;

22.2. informuoja tėvus (globėjus) apie steigėjo patvirtintą(-us) priešmokyklinio ugdymo modelį(-ius) Mokykloje;

22.3. mokyklos vadovas, atsižvelgdamas į steigėjo patvirtintą priešmokyklinio ugdymo modelį(-ius), parengia ir tvirtina priešmokyklinio ugdymo pedagogo(-ų) pareigybės(-ių) aprašymą(-us);

22.4. pasirašo mokymo sutartį su tėvais (globėjais), kurioje įteisinami abiejų šalių susitarimai dėl priešmokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo sąlygų ir/ar švietimo pagalbos, Mokyklos ir tėvų (globėjų) teisių ir pareigų.

23. Sutartis registruojama Mokymo sutarčių registracijos knygoje.

24. Sudarius sutartį vaikas įrašomas į mokyklos abėcėlinę knygą, formuojama asmens byla.

25. Priešmokyklinio ugdymo proceso organizavimas grupėje:

25.1. ugdomoji veikla grupėje pradedama ne anksčiau kaip 8 val. ryto;

25.2. esant ilgesnei nei 4 valandų per dieną ugdomajai veiklai, yra organizuojamas vaikų maitinimas ir poilsis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. 102 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75-2002 „Ikimokyklinio ugdymo įstaigos. Higienos normos ir taisyklės“ patvirtinimo“ (Žin. 2002, Nr. [27-968](#));

25.3. grupės vaikų ugdomoji veikla yra vientisas procesas. Jis neskaidomas į atskiras sritis (atskirus dalykus) ir vyksta integruotai.

25.4. priešmokyklinio ugdymo pedagogas, planuodamas grupės ugdomąją veiklą, individualizuoja ugdymo tikslus ir turinį atsižvelgdamas į bendrą grupės specifiką ir individualius vaikų poreikius, mokyklos ir regiono ypatumus:

25.4.1. per 3 savaites nuo programos įgyvendinimo pradžios parengia grupės ugdomosios veiklos planą pagal patvirtintą priešmokyklinio ugdymo modelį. Planą tvirtina mokyklos vadovas;

25.4.2. Mokyklos mokytojų tarybai priėmus sprendimą, rengia pusmečio ir/ar ketvirčio grupės ugdomosios veiklos planus;

25.4.3. planuoja savaitės veiklą.

26. Vaikų pažangos ir pasiekimų vertinimas:

26.1. vaikų pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo standartu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. ISAK-1015 (Žin., 2003, Nr. [77-3525](#));

26.2. vaikų pažangą ir pasiekimus vertina priešmokyklinio ugdymo pedagogas(-ai);

26.3. vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus vertina priešmokyklinio ugdymo pedagogas kartu su specialistu(-ais) (specialiuoju pedagogu, logopedu, psichologu ir kt.), individualiai dirbusiu(-ais) su vaiku;

26.4. vaikų pažanga programos įgyvendinimo laikotarpiu yra vertinama nuolat, laisvai pasirenkant vertinimo būdus ir metodus;

26.5. pasiekimai fiksuojami tam skirtame Vaiko pasiekimų apraše;

26.6. vaikų pasiekimų įvertinimas turi būti atliekamas ugdomųjų metų pradžioje ir pabaigoje:

26.6.1. priešmokyklinio ugdymo pedagogas(-ai) per 4 savaites nuo ugdymo programos įgyvendinimo pradžios atlieka grupės vaikų pirminį pasiekimų įvertinimą;

26.6.2. įgyvendinus programą, priešmokyklinio ugdymo pedagogas(-ai) atlieka galutinį vaikų pasiekimų įvertinimą ir parengia laisvos formos išvadą – rekomendacijas pradinių klasių mokytojui.
